

P6_TA-PROV(2007)0355

Derybų mandatas: išsamesnis EB ir Ukrainos susitarimas

2007 m. liepos 12 d. Europos Parlamento rekomendacija Tarybai dėl derybų mandato sudaryti naują išsamesnį Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Ukrainos susitarimą (2007/2015(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Michała Tomasz Kamiński UEN frakcijos vardu pateiktą pasiūlymą dėl rekomendacijos Tarybai dėl derybų mandato sudaryti naują išsamesnį Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Ukrainos susitarimą (B6-0022/2007),
- atsižvelgdamas į 2007 m. sausio 22 d. Tarybos sprendimą pradėti derybas su Ukraina dėl naujo išsamesnio susitarimo,
- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Ukrainos, ypač į 2005 m. sausio 13 d. rezoliuciją dėl prezidento rinkimų rezultatų¹, 2006 m. balandžio 6 d. rezoliuciją dėl parlamento rinkimų² ir 2006 m. sausio 19 d. rezoliuciją dėl Europos kaimynystės politikos³,
- atsižvelgdamas į 2004 m. gegužės 12 d. Komisijos komunikatą dėl Europos kaimynystės politikos (COM(2004)0373) ir neseniai pateiktą 2006 m. gruodžio 4 d. Komisijos komunikatą dėl Europos kaimynystės politikos stiprinimo (COM(2006)0726),
- atsižvelgdamas į 2005 m. vasario 21 d. ES ir Ukrainos kartu priimtą veiksmų planą ir į neseniai pateiktą 2006 m. gruodžio 4 d. Komisijos EKP pažangos ataskaitą, susijusią su Ukraina (SEC(2006)1505/2),
- atsižvelgdamas į ES ir Ukrainos 2005 m. gruodžio 1 d. aukščiausio lygio susitikimo bendrą pareiškimą ir 2006 m. spalio 27 d. aukščiausio lygio susitikimo bendrą pareiškimą,
- atsižvelgdamas į pagalbą, kuri Ukrainai turi būti teikiama pagal Europos kaimynystės ir partnerystės priemonę⁴, skirtą Ukrainos reformų programai remti,
- atsižvelgdamas į ES sutarties 49 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir Ukrainos 2007 m. birželio 18 d. pasirašytus susitarimus dėl vizų režimo supaprastinimo ir nelegalių imigrantų readmisijos,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 114 straipsnio 3 dalį ir 83 straipsnio 5 dalį,

¹ OL C 247 E, 2005 10 6, p. 155

² OL C 293 E, 2006 12 2, p. 307

³ OL C 287 E, 2006 11 24, p. 312.

⁴ 2006 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1638/2006, išdėstantis bendrąsias nuostatas, kurios nustato Europos kaimynystės ir partnerystės priemonę (OL L 310, 2006 11 9, p. 1).

- atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą (A6-0217/2007),
- A. kadangi Ukraina turi tvirtus istorinius, kultūrinius ir ekonominius ryšius su Europos Sąjunga ir kadangi ji yra viena svarbiausių ES partnerių vykdančią kaimynystės politiką su Rytų Europa, turinti didelės įtakos viso žemyno saugumui, stabilumui ir gerovei,
- B. kadangi ir teisės aktų pakeitimų, kurie reikalingi, kad ji galėtų tapti Pasaulio prekybos organizacijos nare, rinkinį,
- C. kadangi anksčiau minėtoje 2006 m. EKP pažangos ataskaitoje Komisija pripažino, kad Ukraina padarė didelę pažangą siekdama įtvirtinti pagarbą žmogaus teisėms ir teisinės valstybės principus, tačiau pažymėjo, kad būtinos didesnės pastangos siekiant vykdyti reformas,
- D. kadangi Ukraina paskelbė ketinanti ir toliau siekti integruotis į Europą ir tapti ES valstybe nare ir kadangi visi Ukrainos politinės arenos veikėjai toliau sutartinai remia šiuos siekius,
- E. kadangi Parlamentas ragino Tarybą, Komisiją ir valstybes nares apsvarstyti galimybę nurodyti Ukrainai aiškią narystės Europos Sąjungoje perspektyvą,
- F. kadangi Europos Sąjunga pripažino, jog Ukraina siekia integruotis į ES, ir 2005 m. vasario 21 d. Tarybos išvadose bei ES ir Ukrainos veiksmų plane, kuriuose nepaneigiama galimybė ateityje nurodyti aiškią narystės Europos Sąjungoje perspektyvą, pritarė Ukrainos pasirinkimui orientuotis į Europą,
- G. kadangi savo sprendime dėl derybų mandato Taryba numatė plėtoti vis glaudesnius ryšius su Ukraina; tačiau kadangi pageidautina, kad sprendime būtų buvusios nurodytos konkrečios ateities galimybės ir nusakytas ryšių, kurie bus užmegzti pagal susitarimą, pobūdis,
- H. kadangi naujasis susitarimas turėtų paskatinti Ukrainą įgyvendinti tolesnes politines, ekonomines ir socialines reformas bei stiprinti abiejų partnerių bendradarbiavimą,
 1. džiaugiasi Tarybos sprendimu pradėti derybas dėl naujo susitarimo, kuriuo siekiama sustiprinti politinį bendradarbiavimą ir įgyvendinti laipsnišką ekonominę Ukrainos integraciją į Europos Sąjungos vidaus rinką;
 2. išreiškia nerimą dėl esamos politinės įtampos ir ragina visus veikiančius subjektus laikytis 2007 m. gegužės 27 d. pasiekto susitarimo ir rasti visapusišką ir ilgalaikį visus tenkinantį politinį sprendimą, nenukrypstantį nuo Ukrainos siekių integruotis į Europą;
 3. ragina Ukrainos vadovus, taip pat Tarybą ir Komisiją daryti viską, kas įmanoma, kad būtų galima tęsti 2007 m. kovo mėnesį pradėtas derybas; tačiau mano, kad prieš baigiant derybas ir nustatant naujus, glaudesnius ES ir Ukrainos santykius būtina taikiai baigti dabartinę krizę, atkurti „stabdžių ir atsvarų“ sistemą ir užtikrinti teisinės valstybės principų įgyvendinimą;
 4. pripažįsta, kad Ukraina ir ES sėkmingai įgyvendino Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarime (PBS) numatytas užduotis ir išnaudojo šio pobūdžio susitarimo teikiamas

galimybes; yra įsitikinęs, kad, atsižvelgiant į Ukrainos ir ES bendradarbiavimo lygį bei Ukrainos vaidmenį dabartinėje Europoje, būtina užmegzti naujo pobūdžio ryšius, kurie būtų daug platesni, palyginti su išipareigojimais pagal PBS;

5. suvokdamas, kad simboliai ir ateities galimybės itin svarbūs užtikrinant visuomenės paramą ambicingų reformų planų įgyvendinimui, mano, kad derybų metų turėtų būtų sudarytas asociacijos susitarimas, kuris veiksmingai ir patikimai padėtų Ukrainai siekti integracijos į Europos institucijas ir sudarytų galimybes pradėti atitinkamą procesą, įskaitant narystės galimybę;
6. mano, kad šio bendro integracijos į Europos institucijas proceso greitis ir mastas turi būti glaudžiai susiję su galimybėmis įgyvendinti reformas Ukrainoje ir ES;
7. mano, kad naujasis susitarimas turi būti sudarytas pagal EB sutarties 310 straipsnį;
8. mano, kad susitarime turėtų būti numatyta plėtoti ryšius laipsniškai, nustatant konkrečias sąlygas bei terminus, kurių reikės laikytis; reikalauja numatyti susitarimo persvarstymą, kad būtų atsižvelgta į dinamišką Ukrainos ir dvišalių ryšių raidą;
9. ragina Ukrainos vadovus išipareigoti energingai įgyvendinti reformas ir ragina visus Ukrainos politinės arenos bei pilietinės visuomenės veikėjus stengtis pasiekti platų politinį susitarimą dėl ilgalaikio konstitucinių klausimų sprendimo ir dėl reformų, kurios turėtų paremti jų šalies siekį integruotis į ES; rekomenduoja priimti ir įgyvendinti naujus, ES praktiką atitinkančius, Ukrainos teisės aktus dėl politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo ir aiškius teisės aktus, pagal kuriuos verslas būtų atskiriamas nuo valdžios ir reglamentuojami interesų konfliktai;
10. ragina Ukrainos vadovus toliau laikytis laisvės, demokratijos, teisinės valstybės ir pagarbos žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms principų, kuriuos 2004 m. gruodžio mėnesį gynė Ukrainos žmonės;
11. ragina Ukrainos vyriausybę pabrėžti, kad svarbu sustiprinti kovą su korupcija ir tęsti Europos standartais paremtą valstybės tarnybos reformą tam, kad priėmus atitinkamus teisės aktus būtų skatinamas skaidrumas ir sustiprinta šalies administracinių institucijų atskaitomybė ;
12. pabrėžia, kad atsižvelgiant į sunkumus, su kuriais Ukraina susidurs įgyvendindama savo išipareigojimus, susijusius su sutartimi, reikėtų pasinaudoti 2007–2013 m. finansinės programos persvarstymu ir 2008 m. planuojamu atlikti Europos kaimynystės ir partnerystės priemonės persvarstymu ir padidinti ES finansinę paramą Ukrainai, kuri šiuo metu, skaičiuojant paramą, tenkančią vienam gyventojui, yra gana nedidelė; ragina Ukrainą veiksmingiau dalyvauti Europos projektuose;
13. pabrėžia būtinybę plėtoti daugiašalį bendradarbiavimą Juodosios jūros regione; ragina Šiaurės dimensijos pavyzdžiu suformuoti ES ir Juodosios jūros regiono šalių bendriją, stiprinti ir skatinti platesnį dialogą siekiant sukurti stabilesnę, saugesnę ir demokratiškesnę kaimynystės erdvę ir pripažįsta, kad Ukraina turėtų suvaidinti esminį vaidmenį įgyvendinant šias iniciatyvas, ypač ekonominio bendradarbiavimo, energetinio saugumo, migracijos ir aplinkos apsaugos srityse;

14. džiaugiasi UEFA sprendimu patikėti Lenkijai ir Ukrainai bendrai organizuoti 2012 m. Europos futbolo čempionatą; mano, kad šis sprendimas yra aiški pasitikėjimo Ukraina, kaip vertinga Europos demokratiškos valstybių bendrijos nare, išraiška, ir tiki, kad tai suteiks Ukrainos vadovams dar vieną akstiną vykdyti reformas;
15. pabrėžia ES ir Ukrainos parlamentinio bendradarbiavimo komiteto svarbą skatinant ES ir Ukrainos bendradarbiavimą ir ragina toliau stiprinti ES ir Ukrainos santykių parlamentinę dimensiją; ragina įvairias ES institucijas geriau koordinuoti jų vykdomą politiką Ukrainos atžvilgiu;
16. teikia Tarybai šias rekomendacijas ir prašo Tarybą pavesti Komisijai atsižvelgti į jas vykdant derybas:
 - a) atkreipti savo partnerių iš Ukrainos dėmesį, kad būtina toliau stiprinti liberalios demokratijos pagrindus, ypač susijusius su stabilia konstitucine sistema, žmogaus teisių ir asmens laisvių, įskaitant mažumų teises, apsauga, demokratinės kontrolės sistemos, įskaitant stiprią pilietinę visuomenę, stiprinimu ir ilgalaikiu teisinės valstybės principų įtvirtinimu; atkreipti dėmesį į Venecijos komisijos nuomonėse išdėstytas rekomendacijas dėl Ukrainos, nes daugelį jų dar reikia įgyvendinti;
 - b) paraginti Ukrainos valdžios institucijas vykdyti tarptautinės žmogaus teisių ir laisvių teisės įsipareigojimus ir stropiai užtikrinti moterų teisę į lygybę, gyvenimą, laisvę bei saugumą ir visiškai netoleruoti diskriminacijos, kankinimo ir žiauraus, nežmoniško ir žeminančio elgesio;
 - c) pabrėžti, kad stabilumą Ukrainoje bus galima pasiekti tik atskyrus politines galias nuo ekonominių, panaikinus korupciją, padidinus viešojo pirkimo procedūrų skaidrumą ir užtikrinus teismų nepriklausomumą; raginti Ukrainą nustatyti ir įgyvendinti prieš korupciją nukreiptas priemones; pabrėžti būtinumą užtikrinti teisinį aiškumą ir užkirsti kelią jurisdikcijų kolizijoms Ukrainos teisėje; remti sprendimą imtis visapusiškos administracinės reformos ir jos įgyvendinimą; pabrėžti būtinybę veiksmingai įgyvendinti persvarstytą veiksmų planą teisingumo ir vidaus reikalų srityje;
 - d) išreikšti susirūpinimą dėl įtariamo netinkamo policijos elgesio ir sulaikytų asmenų kankinimo siekiant išgauti prisipažinimą ir paraginti Ukrainos valdžios institucijas be išlygų įgyvendinti Konvenciją prieš kankinimus ir kitą žiaurų, nežmonišką ir žeminantį elgesį ar bausmes;
 - e) stiprinti nuolatinį politinį dialogą dvišaliais, regioniniais ir tarptautiniais klausimais, atsižvelgiant į Ukrainos regioninius ir tarptautinius įsipareigojimus; numatyti aktyvų Ukrainos dalyvavimą vykdant bendrąją užsienio ir saugumo politiką bei vystant regioninį bendradarbiavimą Juodosios jūros regione; siekti sustiprinti Ukrainos vaidmenį Rytų Europoje ir raginti ją tęsti veiklą, kuria siekiama plėtoti stabilumą, saugumą ir demokratiją bei tvarią plėtrą bendroje kaimynystės erdvėje, ypatingą dėmesį skiriant įsisenėjusiems regiono konfliktams sureguliuoti; pasinaudoti Ukrainos bendradarbiavimo su ES pasienio misija prie Moldovos sienos patirtimi, atsižvelgiant į tai, kad Parlamentas pritaria iniciatyvai pratęsti misijos mandatą dar dvejiems metams;

- f) remti Ukrainos privatų verslą ir rinkos ekonomikos įtvirtinimą ir skatinti Ukrainos teisės aktų derinimo su Bendrijos *acquis* darbą siekiant Ukrainoje pagerinti investicijų sąlygas, ypač remiantis 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/17/EB dėl viešųjų pirkimų tvarkos vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose koordinavimo¹ ir 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/18/EB dėl darbų, prekių ir paslaugų viešojo pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo² ir priimančias teisės aktus dėl projektų finansavimo, ir prisidėti prie jos augimo galimybių; pabrėžti, kad, siekiant pritraukti užsienio investicijas į Ukrainą, svarbiausia sukurti racionalią, stabilią ir prognozuojamą investicijų aplinką, ir raginti Ukrainos vyriausybę įgyvendinti jos numatytas teisės ir teismų reformas ir pirmiausia išspręsti sudėtingas problemas, susijusias su PVM gražinimu ir eksporto kontrole; raginti valstybes nares, kuriose dirba patyrę tinkamas kalbas mokantys valstybės tarnautojai, dalyvauti vadinamuosiuose dvynių projektuose siekiant kolegoms Ukrainoje geriau patarti dėl ES teisyne;
- g) pabrėžti būtinybę sukurti stabilią reglamentavimo sistemą, kuri užtikrintų konkurencingos nuosavybės teise pagrįstos rinkos ekonomikos, kuri yra su Ukrainos naryste ES perspektyva glaudžiai susijęs veiksnys, sukūrimą;
- h) pritarti Tarpžinybinės komisijos kovai su neteisėtu įmonių įsigijimu ir užgrobimu įsteigimui; skatinti Vyriausybę imtis konkrečių veiksmų neteisėto įmonių įsigijimo ir užgrobimo grėsmei pašalinti, įgyvendinant būtinas įmonių teisės ir teismų reformas;
- i) parengti konkretų laipsniško plačios apimties ir visapusiškos laisvosios prekybos zonos sukūrimo planą, kuris būtų pagrįstas bendra reglamentavimo baze ir apimtu beveik visą ES ir Ukrainos prekybą prekėmis, paslaugomis ir kapitalu; raginti visas suinteresuotąsias šalis kuo plačiau įtraukti žemės ūkio produktus; todėl pabrėžti, kad svarbu toliau vykdyti reglamentavimo reformą, ypač konkurencijos politikos, valstybės dotacijų, viešųjų pirkimų, mokesčių ir intelektinės nuosavybės teisių srityse;
- j) visapusiškai atsižvelgti į esminį Ukrainos vaidmenį užtikrinant ES energijos tiekimo saugumą ir deramai atsižvelgti į tai, kad Ukrainos politinis stabilumas ir gerovė tiesiogiai susiję su tuo, ar Ukraina visiškai kontroliuos savo energijos tiekimo saugumą;
- k) todėl raginti Ukrainos energetikos sektorių visapusiškai laikytis rinkos ekonomikos ir skaidrumo principų, ypač srityse, susijusiose su kainų nustatymu, galimybe naudotis tinklais ir efektyvumu; palaikyti greitą Ukrainos integravimą į Europos energijos bendriją; atkreipti dėmesį į Ukrainos prisijungimo prie Energijos bendrijos sutarties svarbą; todėl raginti paspartinti visų Ukrainoje veikiančių atominių elektrinių branduolinės saugos vertinimo procedūrą, laikantis Jungtinės darbo grupės dėl branduolinės saugos darbo programos; padėti įvairinti Ukrainos išteklius, pvz., tiesiogiai gauti išteklius iš Vidurio Azijos; stiprinti Ukrainos, naftos ir dujų tranzito į ES šalis, strateginį vaidmenį, pvz., pritarti minčiai pakeisti naftotiekio Odesa–Brodai

¹ OL L 134, 2004 4 30, p. 1.

² OL L 134, 2004 4 30, p. 114.

kryptį ir paskatinti pratęsti jį iki ES; pabrėžti būtinybę įtraukti Ukrainą į Nabucco dujotiekio projekto įgyvendinimą, užbaigti Kaspijos jūros–Juodosios jūros–ES energijos tiekimo koridorių ir prijungti Ukrainos elektros energijos tiekimo tinklą prie Elektros perdavimo koordinavimo sąjungos (angl. UCTE) tinklo; raginti stiprinti Gruzijos, Ukrainos, Azerbaidžano, Molodovos aljanso (GUAM) bendradarbiavimą energetikos srityje;

- l) pabrėžti tvarios energetikos strategijos svarbą Ukrainai; pabrėžti, kad, remdamasi branduolinės katastrofos Černobylyje patirtimi ir susidurdama su didėjančios priklausomybės nuo importo problemomis bei klimato kaitos iššūkiu, Ukraina turi imtis didelių pastangų energijos taupymo, energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančios energijos srityse; pabrėžti, kad Ukrainoje energijos vartojimo efektyvumas yra vienas mažiausių pasaulyje, todėl įgyvendinus vidutinius efektyvumo standartus šalis galėtų patenkinti vidaus energijos poreikius; siūlyti ES ir Ukrainai techninį bendradarbiavimą šioje srityje ir siūlyti šį bendradarbiavimą įtraukti į naują platesnį susitarimą;
- m) stiprinti Ukrainos, kaip labai svarbios partnerės valdant migracijos srautus ir sienas, galimybes; numatyti tolesnius bendrus veiksmus kovojant su organizuotu nusikalstamumu, be kita ko, suteikiant Ukrainai privilegijuoto Europolo partnerio statusą; užtikrinti veiksmingą vizų režimo palengvinimo ir readmisijos susitarimų įgyvendinimą; numatyti tikslą nustatyti bevizio keliavimo režimą ir priemones šiam tikslui pasiekti;
- n) stiprinti ES ir Ukrainos bendradarbiavimą aplinkos apsaugos klausimais ir stiprinti Ukrainos gebėjimus spręsti su oro ir vandens kokybe, atliekų tvarkymu, gamtos apsauga bei radiacine tarša susijusius klausimus, kurių dalis turi didelį tarpvalstybinio masto poveikį; suteikti techninę ir finansinę pagalbą Ukrainai siekiant laipsniškai suderinti Ukrainos teisės aktus su Bendrijos teisynu aplinkos srityje ir aplinkos standartais, pagrįstais tarptautine aplinkos teise, įskaitant 1991 m. Espo konvenciją dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste ir 1979 m. Berno konvenciją dėl Europos laukinės gamtos ir gamtinės aplinkos apsaugos; numatyti sukurti visiškai veiksmingas ir ilgalaikes priemones, kurias panaudojant būtų skleidžiamos žinios apie aplinką ir skatinama jos apsauga, sukuriant vyriausybių, pilietinės visuomenės ir NVO bei privačiojo sektoriaus bendradarbiavimo forumą valstybėse, ES rytų kaimynėse;
- o) raginti Ukrainos vadovus įgyvendinti Ukrainai svarbias JT Bendrosios klimato kaitos konvencijos Kioto protokolo nuostatas, ypač atsižvelgiant į dideles galimybes Ukrainai pasinaudoti protokole numatytais lanksčiomis nuostatomis; remti ES ir Ukrainos bendrus veiksmus, susijusius su Kioto protokolo ateitimi;
- p) numatyti Ukrainos dalyvavimą Bendrijos agentūrų darbe ir vykdant programas, siekiant padidinti Ukrainos politikų ir ekspertų prieigą prie Europos tinklų; didinti ir plėsti žmonių, ypač pilietinės visuomenės veikėjų, studentų ir mokslo darbuotojų, tiesioginių ryšių galimybes; stiprinti bendradarbiavimą pagal Septintąją bendrąją mokslinių tyrimų programą ir tęsti darbą įtvirtinant (vystant) sistemingą ES ir Ukrainos dialogą mokslo, technologijų ir kosmoso tyrimų srityse;
- q) pažymėti, kad 2004 m. ir 2007 m. į ES įstojusios valstybės narės turėtų aktyviai

dalyvauti priartinant Ukrainą prie Europos Sąjungos, suteikdamos galimybę Ukrainai pasinaudoti jų vykdytų reformų patirtimi;

17. ragina Tarybą ir Komisiją teikti Europos Parlamento atsakingiems organams nuolatinę ir išsamią informaciją apie derybų raidą;
18. paveda Pirmininkui perduoti šią rekomendaciją Tarybai ir Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams bei Ukrainos parlamentui (*Verchovna Rada*), Ukrainos vyriausybei ir Ukrainos prezidentui.